

“Προβιοτικά” – Μύθος και Πραγματικότητα

Η γνώση μας για την διατροφή των πτηνών έχει εμπλουτισθεί πάρα πολύ τα τελευταία χρόνια. Καθημερινά όλο και περισσότερο η διατροφή των πτηνών γίνεται και πιο «επιστημονική». Η παραγωγή ειδικών τροφών έχει σαν σκοπό να μην λείπει κανένα θρεπτικό συστατικό (αναγκαίο ή όχι) από τους φτερωτούς μας φίλους.

Τα αποτελέσματα της εκτροφής των πτηνών με μίξεις τροφών επιστημονικά επιλεγμένες είναι πολύ ενθαρυντικό και δείχνουν προς τα που θα κινηθεί η διατροφή των πτηνών στο μέλλον.

Οι νέοι στόχοι της διατροφής αποβλέπουν ακόμα μακρύτερα. Η διατροφή, εκτός από την λήψη θρεπτικών συστατικών, απόρεια για την επιβίωση και την ανάπτυξη των πτηνών, έρχεται να παίξει και έναν άλλο ρόλο, αυτόν της πρόληψης των βακτηριακών λοιμώξεων.

Επιστημονικές έρευνες έχουν δείξει ότι συγκεκριμένα θρεπτικά συστατικά μπορούν να επηρεάσουν θετικά την υγεία των πτηνών, επιδρώντας απευθείας στα βακτηρίδια που υπάρχουν στο έντερό τους. Αυτά λοιπόν τα θρεπτικά συστατικά που ονομάζουμε «Προβιοτικά», έχουν διεγερτικό ρόλο στα ωφέλιμα βακτηρίδια του εντέρου των πτηνών, βελτιώνοντας έτσι την γενική τους υγεία.

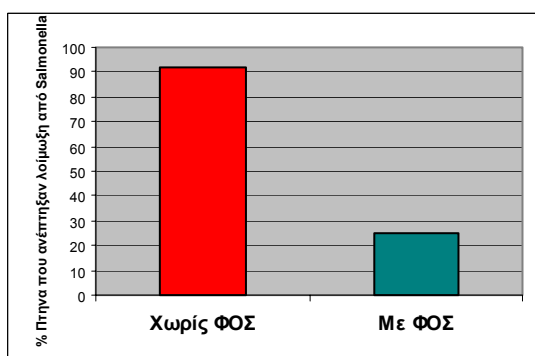
Ειδικότερα σαν Προβιοτικά, αναφέρονται :

1. Οι Φρουκτο – ολιγοσακχαρίτες (ΦΟΣ)

Ευνοούν την ανάπτυξη των βακτηριδίων “Lactobacilli” και “Bifidus” στο περιβάλλον του εντέρου των πτηνών, και μ’αυτό τον τρόπο μπλοκάρουν – επιβραδύνουν την πιθανή ανάπτυξη παθογόνων βακτηριδίων, όπως E. Colli και Salmonella.

Ο μηχανισμός δράσης των ΦΟΣ βασίζεται στο γεγονός ότι μόνο τα ωφέλιμα βακτηρίδια μπορούν να χρησιμοποιούν το ΦΟΣ σαν τροφή τους, σε αντίθεση με τα παθογόνα βακτηρίδια που έχουν αυτή τη δυνατότητα. (Ωφείλεται στην συγκεκριμένη διάταξη των ατόμων του άνθρακα στα ΦΟΣ). Μ’αυτό τον τρόπο, τα παθογόνα βρίσκονται συνεχώς σε ένα περιβάλλον που δεν τους επιτρέπει – ευνοεί ν’ αναπτυχθούν υπέρμετρα και να προκαλέσουν λοίμωξη.

Τα δεδομένα αυτά προέκυψαν από μακροχρόνιες επιστημονικές έρευνες πάνω στην ανθρώπινη διατροφή και την επίδραση των ΦΟΣ σ’ αυτήν.

Αμερικάνοι ερευνητές (Bailez e.al.1991) έδειξαν ότι τα ΦΟΣ βελτιώνουν και στα πτηνά την αντίσταση του οργανισμού στα παθογόνα μικρόβια. Ερεύνησαν δύο ομάδες πτηνών τα οποία είχαν επικυβώσει τεχνητά με παθογόνο Salmonella. Στην μία ομάδα πρόσθεσαν ΦΟΣ στην διατροφή τους, ενώ στην άλλη όχι. Στην ομάδα που δόθηκαν ΦΟΣ και αναπτύχθηκαν λοιμώξεις έγινε στο 25% των πτηνών. Στην ομάδα που δεν δόθηκαν ΦΟΣ, η ανάπτυξη της λοίμωξης έφτασε στο 92% των πτηνών.

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να υπογραμμίσουμε ότι τα πτηνά είναι πολύ ευάλωτα στον επικοισμό τους με παθογόνα μικρόβια στο έντερό τους, ενώ είναι κλινικά υγιή, και ιδιαίτερα με E.Colli και Salmonella. Σε κάθε ευκαιρία που η αντίσταση του οργανισμού πέφτει (σε stress εκθέσεων, μετακινήσεις, πτερόροια) τα μικρόβια αυτά βρίσκουν την ευκαιρία ν’ αναπτυχθούν υπέρμετρα, διαταρράσσοντας αυτή την ευαίσθητη ισοροπία στο έντερο και ν’ αναπτύξουν λοίμωξη. Ένα τυπικό δείγμα τέτοιας συμπεριφοράς είναι το βακτηρίδιο της Salmonellas.

Εν κατακλείδι θα λέγαμε ότι μπορούμε σε κάποιο βαθμό ν’αποφύγουμε ανεπιθύμητα προβλήματα υγείας στα πτηνά μας, χρησιμοποιώντας στην διατροφή τους ΦΟΣ, ώστε να τα βοηθήσουμε να δημιουργήσουν μια ανθεκτική βακτηριδιακή χλωρίδα στο έντερό τους.

2. Μια άλλη κατηγορία «Προβιοτικών» ουσιών είναι τα σκευάσματα που περιέχουν έτοιμα οφέλιμα βακτηρίδια για το έντερο των πτηνών, όπως ο *Streptococcus Faecium*.

Τα σκευάσματα αυτά χρησιμοποιούνται κυρίως μετά από θεραπεία αποπαρασίτωσης και κοκιδίασης, ή μετά από χρήση Αντιβιοτικών, όπου η μικροβιακή χλωρίδα του εντέρου του πτηνού έχει μεταβληθεί δραστικά. Συνοδεύονται πάντα από βιταμίνες του συμπλέγματος Β (Β1, Β6, Β12). Σημειώνεται ότι η σύγχρονη χορήγησή τους με αντιβιοτικά μειώνει την δράση τους.

3. Σαν «Προβιοτικά» κυκλοφορούν και άλλα σκευάσματα από εκχυλίσματα βοτάνων και φυτικών ουσιών μαζί με βιταμίνες, τα οποία υποστηρίζουν οι κατασκευαστές τους ότι αυξάνουν «γενικά» την ανοσολογική αντίσταση του οργανισμού των πτηνών και τα καθιστούν λιγότερο ευάλωτα στις λοιμώξεις ή τα βοηθούν να ξεπεράσουν ευκολότερα μια υπάρχουσα λοίμωξη βακτηριδιακή ή ιογενής. Χρησιμοποιούνται ανά χρονικά διαστήματα και σε κλινικά υγιή πτηνά και αναφέρονται σαν τονωτικά του ανοσοποιητικού συστήματος.

Τα επόμενα χρόνια προβλέπεται να κατακλυσθεί η αγορά από σκευάσματα που θα διατυμπανίζουν την «προβιοτική» τους δράση. Θα πρέπει λοιπόν να είμαστε αρκετά επιφυλακτικοί και να αξιολογούμε την αποτελεσματικότητά τους η οποία θα πρέπει να βασίζεται σε επιστημονικά τεκμηριωμένες μελέτες. Τέλος, θα πρέπει επίσης να έχουμε κατά νου, ότι αναπρόκειται χρησιμοποιούμε μια ουσία ή ένα φάρμακο το ρητό :

“Οφελείν ή μη βλάπτειν”.

Παναγιώτης Α. Μαματζάκης

Ιατρός

Εκτροφέας Καναρινιών

Μέλος Π.Ο.Κ.